

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 61

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 13. oktober 1951

Bladið verður bflagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

25. Árg.

Hiá Dalabøndum.

Hetta var so 25-ára minnstiltakið hjá Sjonleikarfelagnum, føroyskt í síni beskeðinheit — Valdr- amannaliðið verður ikki beitt avstað, vit taka skúlaungdóm. Og »Hjá Dalabøndrum« tað er so fitt. Og tað eydnaðist at gera fitt spæl, tey leikandi vóru fitt og hugnalig.

Men hygg leikpallurin! Eitt verðigt minnstiltak, vit hava sæð hvat sjonleikarlagið kann, tá ið tað styttr seg saman. Jákup Olsen er ófóru, tað siga vit óll somul, allur býurin hyggur blíðoygdur upp á hann, tí her hevði hann gjørt so vakurt uttan um tey leikandi, at vit verða at minnst tað leingi.

Men tá ið nú her var so heppið samanspæl á leikpallinum millum litir, ljós og ljóð, at vit undraðust; hví so ikki lata nykin fáa eitt sindur burtur av herligheitini? Hann sat har so gerandisliga nakin og ómaskeraður. — Ja, nykurin í hesum stykinum hevur altíð verið »öskudólur«, eg meini vit her í Føroyum hava gjørt so litið burtur úr honum. Nykurin er bæði menniskja og dýr, kann skapa seg um til tað og tað í sögunum. Men aftanfyrir liggur væl kenslan, ið áarljóð elvir, tað er nykurin. Og hevði tað tí ið verið meira samljóð í at nykurin í hesum stykinum var

áarskúmið í tók form og áarljóðið ið varð til orð og lag? Soleiðis at nykurin tá ið hann tók mannaút-sjónð var ein ljósstrálandi yvirvera? Tá fyrstani hevði hann fingið ta atdráttarmegi, sum stykkið gevur honum. Tá ið gentan skal loypa í ánnu tí nykurin kallar hana, so sigur áskoðarin: »Á nei, nei, hon fer tá ikki avstað við hasum pinkudreinginum. — Men soleiðis hevur stykkið altíð verið spælt í Føroyum — mær vitandi.

Men alt tað sama. Vit siga takk fyrir spælið — og komið skjótt aftur.

Heðin Brú.

SO FØLNAÐI ALT

Í gulltíðini slerdi ein neyvan eyguni niður í Dagblaðið, uttan at lesa tey hvassastu og frekastu álop á teir, ið tá sum best royndu at bjarga landinum gjøgnum orrustutíðina. Hesir vóru skuldbettir fyrir landasvik, meinbogagerðir fyrir vinnulívið og aðrar leigusveinagerðir.

Samstundiskundi ein lesa teigalangar lovprísingar av fólkaflokks oddunum og teirra stórverkum fyr land og fólk, ikki minnst hvat vinnulívinum viðvíkti. Tað sá út, sum um teir vóru hinir einastu, ið skil hövdu á peningaligum við-

urskiftum og vinnupolitikki landsins.

Tó ikki allir lótu seg gykla av hesum fögru orðum og mannalovprísingum.

Ikki skuldi so lang tíð ganga áðrenn vit finga at ásanna, at einstakir av hesum monnum, ið hövdu partvísa umsiting av vinnulívinum í sínum hondum, royndist bæði sínum vinnulívsfyrirbókum og samstundis landinum sum heild illa.

Nú fara fleiri för av landinum, eisini tey frægastu, og orsökini til hetta er m. a. »skeivar dispositionir«, soleiðis sum tað varð sagt í lögmansins skrivi til tingið, og sum eisini varð ásannað av öllum tingmonnum, eisini teimum, ið við hava verið at gjørt hesar »skeivu dispositionirnar«.

Soleiðis endaði peninga- og vinnulívspolitikkurin hjá hesum monnum, ið Føroya fólk fekk at vita, vóru teir einastu — »teir útvaldu«, sjálvir mugu teir nú ásanna, at teir ikki megnaðu at taka fylgirnar, aftaná at dansurin um gullkálvin var komin at enda.

Alt hið eggjandi og breggjandi frá gull- og orrustu tíðini, soleiðis fólnaði tað burtur.

Jóannes Patursson til Klakksvíkar

Tað eydnaðist so at fáa selt Jóannes Patursson í landinum. P/f. Kjölbro hevur keypt, og m.a. fingið 600.000 kr. í lán úr Vinnulánsgrunninum móti lögtingsveðhaldi.

Bókadagskvöldið

Góð kvöldseta var tað. Sumt heilt gott, sum lættikorn, men meinaleyst. Stuttligt at fólk um alt landið sleppur at vera við. Tað er ikki oftari enn so.

Spell at óljóðið framvið ikki var minni, og at fyrisprákarin (speakerin) ikki var betur mæltur og talaði betri føroyskt. — Málið, ið út verður varpað, eigur avgjört at vera mentað mál.

Eitt blað var so fegin um, at fyrireikararnir vóru ikki færri enn 30—35. — Tá man hava verið litið í part kortini, og óvist um maturin ikki hevði verið betri, um kokkarnir vóru heldur færri.

Maður í Steinboga.

Í morgin hava Anna Margretha og Klæmint Dalsgaard timburmeistari verið gift í 25 ár.

FISKASØLAN OG VIT

Einaferð gav Føroya lögting einum privatum felag einkarrætt at flyta út so at siga alt landsins vælferð uttan viðurlag og nú visur tað seg eisini uttan eftirlit.

Tá fiskasølan var byrjað og eingin maður varð settur av landsstjórnini at ansa eftir henni varð í hesum blað duka í borðið í mánaðir áðrenn maðurin hr. Karsten Hoydal varð útnevndur.

Men hygg nú! Karsten Hoydal og aftanfyrir hann landsstjórnin

hava roynt síðan tá at fáa sátt við teir harrar uttan at hetta eydnaðist og hann hevur tí sagt seg úr starvinum.

Hetta sýnir okkum fyrir tað fyrsta, at Karsten er maður, og síðan, at Føroya landsstjórn, Føroya lögting og Føroya fólk er undir hardræði av 9 monnum, ið ikki ætla at lata seg boyggja undir alment eftirlit.

Føroya lögting tryggjar hesum monnum almennan pening í so stóran mun, at eingin veit tölur á. Svárið, teir geva er: Vit eru ein privatfyrirboka og tit hava at halda fingrarnar burtur frá okkara öki.

Tað veri sagt her einaferð enn: Føroya lögting, enn er tíð um enn í tógvum tíma at steðga hesum háni móti tjóðini, skeri nú og skeri djúpt!

Útvarpið í hini vikuni

Tað eydnaðist okkum í seinasta blað at fáa úrslitini av »Hvør veit best« kappingini millum lærara- og studentaskúlanæmingar í bókadagsútvarpinum friggjakvöldið í seinastu viku. Vit sögdu, eins og tað varð sagt í útvarpinum, at 5 næmingar vóru úr hvørjum flokki og úrslitið 37 stíð til studentarnar og 36 stíð til læraraskúlanæmingarnar.

Hetta er tó ikki heilt beint, tá ið kappingin fór fram millum 5 studentar og 4 læraraskúlanæmingar.

Hjá Dalabøndum

er nú leikaður 6 ferðir í Sjonleikarhúsinum. Seinastu ferð í gjárkvöldið fyrir børnum.

Kristoffur Jacobsen 60

Leygardagin fyllir ein av okkara góðu partamonnum, Kristoffur Jacobsen, vanliga nevndur Kristoffur í Búðinum, í Klakksvík 60 ár.

Kristoffur arbeiðir í dag sum starvsmaður á kajuni í Klakksvík. Hann hevur gjøgnum árin havt fleiri álitisstörv m. a. verið formaður í Klakksvíkar arbeiðsmannafelag og form. í Klakksvíkar javn aðarfelag.

Okkara bestu ynskir á føðingardeginum.

Góður skurður

Fyrst í vikuni fekk Jógvan Sørensen á Viðareiði ófóra góðan veðr. Hann hevði gingið í feiti-lendi norðantil á Viðoyinni.

Kroppurin vág 76 pund og 30 merkur í tálgu vóru í honum.

Hetta er besti veður, ið frætt er frá í ár.

Eingin betur!

Annars man skurðurin í tí stóðum vera undir miðal, nógvastadni bæði til tal og góðsku.

Nýtt prentarafelag

Tvær ferðir hava prentarar í Havn roynt at stovna felag, men báðu ferðirnar er tað farið »aftur í ommu sína.«

Nú næstseinasta mikudag var felag prentaranna stovnað av nýggjum. Í felagnum eru um 30 limir.

Í nevnd vórðu hesir valdir:

Esmar Jacobsen, formaður.

Martin Thomsen, kassameistari.

Benne Samuelsen, skrivari.

Í mai-mánaði verða 100 ár umliðin síðan prentingararbeiði tók til her á landi. Tað var Niels Winther, ið hevði hina fyrstu prentsmiðjuna, og fyrsti prentari var Jákup á Kamarinum.

Til 100 ára minningardagin ætlar hið nýggja prentarafelagið at geva út minningarrit.

»Tórhallur«

Óváttaði tíðindi siga at Tórflegagið ætlar at selja Tórhall til Polen. Fyri peningin ætla teir at keypa Guttberg og seta nýggjan motor í hann.